

Економічні науки

УДК 338.2

Слюсарева Людмила Валеріївна

кандидат економічних наук, доцент,

доцент кафедри економіки підприємства

Університет державної фіскальної служби України

Слюсарева Людмила Валерьевна

кандидат экономических наук, доцент,

доцент кафедры экономики предприятия

Университет государственной фискальной службы Украины

Slyusareva Lyudmila

PhD in Economics, Associate Professor,

Associate Professor of the Department of Enterprise Economics

University of the State Fiscal Service of Ukraine

Мігунова Жанна Павлівна

студентка

Університету державної фіскальної служби України

Мигунова Жанна Павловна

студентка

Университета государственной фискальной службы Украины

Migunova Zhanna

Student of the

University of the State Fiscal Service of Ukraine

**СТРАТЕГІЧНІ МОЖЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ЛОГІСТИЧНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ АТ «УКРЗАЛІЗНИЦЯ»
СТРАТЕГИЧЕСКИЕ ВОЗМОЖНОСТИ РАЗВИТИЯ
ЛОГИСТИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ НА ПРЕДПРИЯТИИ АТ
«УКРЗАЛИЗНЫЦЯ»**

STRATEGIC CAPABILITY OF LOGISTIC DIALITY AT THE PURPOSE OF «UKRAZALIZNITSA»

Анотація. Досліджено стратегічні можливості розвитку логістичної діяльності на підприємстві АТ «Укрзалізниця».

Ключові слова: логістична діяльність, стратегічні можливості логістичного підприємства, діяльність АТ «Укрзалізниця».

Аннотация. Исследованы стратегические возможности развития логистической деятельности на предприятии «Укрзалізныця».

Ключевые слова: логистическая деятельность, стратегические возможности логистического предприятия, деятельность АТ «Укрзалізныця».

Summary. Priority of strategic development of logical business at the Ukrzaliznitsa enterprise.

Key words: logistic activities, strategic capabilities of the logistics company, activities of "Ukrzaliznytsya".

Значний розвиток економіки, підвищення темпів зростання глобалізації, розвиток різних сфер діяльності як в державі, так і поза нею, активне співробітництво з багатьма країнами світу є передумовою підвищення вагомості розвитку логістичної діяльності в державі. Взаємодія між учасниками ринку повинна бути спрямована на усунення перешкод на шляху руху логістичного потоку. Не вдосконалена інфраструктура, транспортні перешкоджання, відсутність необхідних складських приміщень, обмежений вибір перевізників обмежують логістичні можливості, внаслідок чого відбувається обмеження стратегічного розвитку бізнесу. Для вирішення даних проблем підприємству необхідно виявити ті

сторони, які активізують логістичну діяльність та створюють передумови для розвитку стратегічних можливостей підприємства.

Аналіз наукових джерел свідчить, що питання пов’язанні з дослідженням теоретичних основ логістичної діяльності висвітлені в працях таких науковців, як Баранець Г.В., Ковальчук В.В., Швець Л.В. та інших.

Метою статті є обґрунтування стратегічних можливостей розвитку логістичної діяльності підприємства, на прикладі діяльності компанії «Укрзалізниця».

Для здійснення ефективної економічної діяльності актуальним питанням стає розвиток стратегічних можливостей логістичної діяльності на підприємстві. Формування логістичної діяльності на підприємстві повинно починатися з розробки логістичної стратегії для досягнення цілей підприємства – отримання максимального ефекту з мінімальними витратами ресурсів [1].

Логістична стратегія – це один з найважливіших засобів ефективного формування та реалізації логістичного розвитку підприємства, що є однією з функціональних стратегій підприємства, яка ґрунтується на: мінімізації втрат часу на переміщення матеріалів, забезпечення якісного обслуговування, мінімізація витрат. На рис 1 зображено основні елементи формування логістичної стратегії підприємства.

Наведений алгоритм свідчить, що при формуванні логістичної стратегії підприємства враховуються два ключові напрямки: аналіз показників макросередовища та аналізу внутрішніх умов формування логістичного потенціалу підприємства. У свою чергу, перший етап характеризується формуванням та вибором стратегічних цілей при управлінні логістичною діяльністю підприємства при умовах дослідження внутрішнього та зовнішнього середовища.

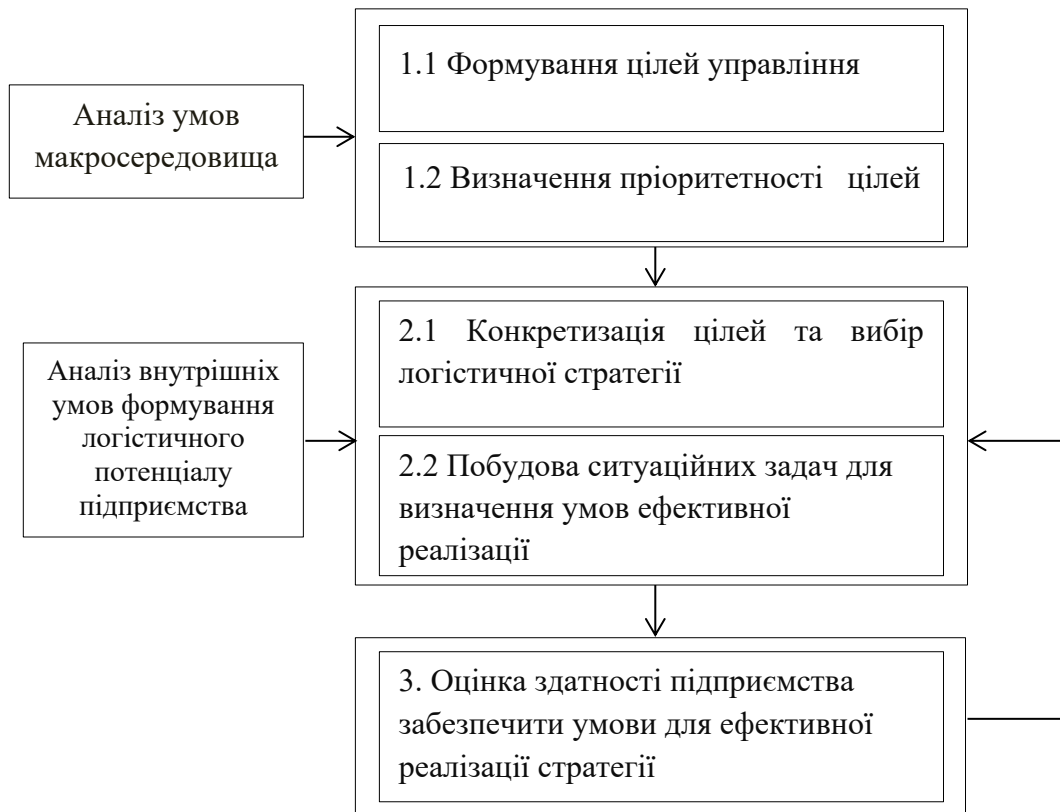

Рис. 1. Алгоритм формування логістичної стратегії підприємства

Джерело: складено автором на основі [2]

Умови макросередовища мають важливе значення при виборі стратегічних змін при здійсненні логістичного потенціалу так як вони визначаються головною метою логістики: задоволення потреб споживачів; мінімізація часу та витрат на логістичну діяльність.

Другий етап базується на виборі стратегії з урахуванням певних умов, тому що успішна реалізація залежить від змоги підприємства змінювати елементи логістичного потенціалу. Тому моделюють поведінку окремих елементів логістичного потенціалу для того, щоб побачити вплив на кінцевий результат логістичної діяльності.

Третій етап вже підпорядковує можливості усього підприємства для ефективної реалізації стратегії, чи готове підприємство переходити на нову стратегію, яка і формує логістичний потенціал підприємства, чи ні.

Успіх економічної діяльності підприємства на пряму залежить від того, наскільки ефективно на підприємстві побудована логістична система

та логістичне середовище в якому відбуваються процеси пов'язані з логістичною діяльністю підприємства, це створює передумови формування стратегічних можливостей підприємства, який визначає логістичний розвиток та вдосконалення логістичної системи та її складових [3].

Таким чином, однією з найважливіших складових є логістична стратегія, яка визначає формування та алгоритм ведення логістичної діяльності для отримання ефекту та виконання головної задачі логістики: мінімізація всіх видів витрат при повному задоволенні потреб споживача.

В економіці України важливе місце посідає транспортна галузь, яка забезпечує обслуговування як внутрішніх, так і експортних/імпортних та транзитних перевезень вантажів і пасажирів. Для цього усі умови створює наявність залізничної мережі, автошляхів, морських портів, аеропортів, автобусних станцій. Проте, як і раніше, найбільшим попитом серед видів транспорту користується залізничний транспорт, який наразі є незаперечним лідером на транспортно-логістичному ринку України. Саме завдяки наявності розвинутої залізничної мережі, АТ «Укрзалізниця» активно розвивається і є монопольним та державо важливим підприємством для економічного розвитку та діяльності країни. АТ «Укрзалізниця» підпорядковується Міністерству економічного розвитку і торгівлі України.

З позиції логістики, залізнична мережа України – одна з найбільших у Європі: близько 19 790 км (без урахування окупованих територій, мережа яких не експлуатується). Основним гравцем даного ринку є АТ «Укрзалізниця». За обсягами вантажних перевезень досліджуване підприємство посідає четверте місце на Євразійському континенті, поступаючись лише залізницям Китаю, Росії та Індії. Українські залізниці забезпечують роботу із сорока міжнародними залізничними переходами, а також обслуговують 13 українських морських портів Чорноморсько-Азовського басейну. Територією України проходять 4 Панєвропейські транспортні коридори.

Для того, щоб визначити стратегічні можливості розвитку логістичної діяльності підприємства, необхідно описати цільову бізнес-модель, яку використовує підприємство. Графічне зображення якої наведено на рис. 2.

Рис. 2. Цільова бізнес модель «Укрзалізниці»

Джерело: складено автором на основі даних «Для інвесторів» АТ «Укрзалізниця» [2; 4]

Наведена інформація свідчить, що компанія розвивається у п'яти напрямках (рис. 2), які є різними за своїми послугами, але мають одну мету – створення певних благ для суспільства та отримання прибутку і постійного розвитку та вдосконалення, що і створює у кінцевому результаті ефективність діяльності всієї компанії.

Крім того, для визначення стратегічних можливостей розвитку компанії необхідно визначити основні точки зростання своєї діяльності, які наведені у таблиці 1.

Аналіз наявної статистичної інформації підприємства свідчить про такі точки зростання компанії, що базуються на виконанні логістичних функцій компанії.

Таблиця 1

**Основні точки зростання логістичної діяльності підприємства АТ
«Укрзалізниця»**

Точки зростання		
Підвищення привабливості вантажних і пасажирських перевезень залізничним транспортом в Україні	Збільшення присутності на ринках за межами України за рахунок посилення співробітництва і прямих інвестицій	Побудова ефективного логістичного оператора і зростання частки логістичних послуг в загальному портфелі компанії

Джерело: складено автором на основі даних «Для інвесторів» АТ «Укрзалізниця»

[2; 4]

Досягнення точок зростання можливо при умові (табл. 1): [2]

- побудови і розвитку ефективної системи корпоративного управління заснованої на відкритості прозорості і підзвітності;
- підвищенні привабливості для співробітників та партнерів, впровадженні соціально-відповідальних підходів в управлінні персоналом;
- підвищенні енерго- і ресурсоефективності компанії, зниженні викидів і відходів, фокусуванні на екологічній безпеці;
- підвищенні рівня безпеки залізничної транспортної системи.

За допомогою оптимізації бізнес-стратегії та застосуванні шляхів її досягнення у майбутньому АТ «Укрзалізниця» зможе досягнути таких результатів (Рис. 3-5): (складено автором на основі даних «Для інвесторів» АТ «Укрзалізниця» [2; 4]):

Рис. 3. Прогнозна динаміка чистого доходу «Укрзалізниці» у 2020-2021 рр.

Рис. 4. Прогнозна динаміка рентабельності ЕВІТДА АТ «Укрзаліниця» у 2020-2021 рр.

Рис. 5. Прогнозна динаміка фінансових результатів підприємства у 2020-2021 рр.

Наведені дані свідчать, що фінансові результати діяльності підприємства в середньостроковій перспективі матимуть тенденцію до покращення.

Таким чином, для сучасного ефективного ведення підприємницької діяльності важливою складовою є стратегічні можливості розвитку логістичної діяльності підприємства. Актуальність вдосконалення логістичних можливостей щодня обирає нові обороти, адже навколишнє середовище змінюється швидко, а отже змінюються потреби населення тому необхідно не поступатися у пропозиції на ринку. Урахування зазначеного та сформовані стратегічні можливості АТ «Укрзалізниці» сприятимуть у середньостроковій перспективі: покращенню ефективності управління підприємства, збільшенню гнучкості та швидкості прийняття рішень, зменшенню операційних витрат компанії. Крім того, міжнародні сполучення та контракти допоможуть покращити фінансові результати підприємства, за рахунок інвестування.

Література

1. Баранець Г.В., Швець Л.В. Удосконалення методичного підходу до оцінки управління логістичним потенціалом промислового підприємства // Економічний аналіз. 2015. Т.19. №2. С. 10-11.
2. Інформація «Для інвесторів» ПАТ «Укрзалізниці». URL: <https://www.uz.gov.ua/about/investors/>
3. Ковальчук В.В., Саакян А.Н. Роль логістики в розвитку транспортної інфраструктури // Механізми та стратегії розвитку господарюючих суб'єктів в умовах інтеграційних процесів. 2019. С. 165-166.
4. Офіційний сайт «Укрзалізниці». URL: <https://www.uz.gov.ua>